

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊА ЛУЦИ ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА	
ПРИМЉЕНО:	15. 06. 2016
	788/16

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊА ЛУЦИ

Факултет политичких наука

Комисија за оцјену и одбрану завршног рада на другом циклусу

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВИЈЕЋУ
ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА**

Предмет: Извјештај о оцјени завршног мастер рада кандидата
Озрена Ђурђевића

Наставно-научно вијеће Факултета политичких наука Универзитета у Бања Луци је на својој 59. сједници, одлуком број: 08/3.1434-9/14 од 13. октобра 2014.године, именовало Комисију за оцјену и одбрану завршног рада на другом циклусу студијског програма *Политикологија* под називом „Улога Европског парламента у функционисању Европске уније „ у следећем саставу:

1. Проф.др Љиљана Мијовић, ванредни професор, ужа научна област *Међународно право*, Правни факултет, Универзитета у Бања Луци, председник;
2. Проф.др Милош Шолаја, ванредни професор, ужа научна област *Међународни односи и безбједност*, Факултет политичких наука, Универзитета у Бања Луци, члан;
3. Проф. др Радомир Нешковић, ванредни професор ужа научна област *Компаративна политика*, *Независни универзитет Бања Лука* у Бања Луци, ментор -члан.

Након прегледа завршног рада Озрена Турђевића, Комисија подноси Научно-наставном вијећу Факултета политичких наука, Универзитета у Бања Луци сљедећи

ИЗВЈЕШТАЈ

О оцјени урађеног завршног рада на другом циклусу студија под називом
Улога Европског парламента у функционисању Европске уније

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Рођен 22.01.1981. у Бањалуци. Основну и средњу школу завршио у Бањалуци, а 2003. године дипломирао на Филозофском факултету у Бањалуци, одсјек Журналистика, а исте године уписао Комуниколошки факултет у Бечу. Од 2000. године похађао БиБиСи-јеву школу новинарства, а 2013. године уписао Факултет политичких наука, одсјек Међународни студиј, други циклус. Професионално се од 2000. године бави тениским суђењем на највећим свјетским турнирима, а 2014. први пут примљен и на Вимблдон. Децембра 2013. на избору најбољих спортиста Републике Српске, од Гласа Српске добио плакету за изузетан допринос у афирмацији и унапређењу спорта, као једини професионални судија који је добио ово признање у Републици Српској. Фебруара 2014. у Дубаију му је уручено признање као члану најбољег тима линијских судија на свијету, као и захвалница за допринос у организацији овог турнира. Течно говори енглески и њемачки језик. Ожењен има сина.

УВОД- основни подаци о раду

Завршни рад је написан на 85 страница укључујући и списак литературе, подијељен је у три поглавља са сажетком и закључком.

У првом поглављу *Развој Европског парламента* на прегледан и систематичан начин се приказују процеси у којима је Парламент стицао статус као институција Европске уније (раније Европске заједнице). Анализира се правни оквир примарног права Европске уније у аспекту статуса и организације Европског парламента и трансформација ове институције од консултативне до законодавне.

У другом поглављу *Надлежности Европског парламента* анализирају се његове укупне надлежности с посебним освртом на законодавну надлежност. У контексту законодавних надлежности објашњавају се процедуре и поступци у оквиру Парламента и у односима Парламента према другим институцијама као што су Савјет министара ЕУ и Европска комисија.

У трећем поглављу *Организација и функционисање Европског парламента* објашњава се организација Парламента, структура одбора, партијских клубова, односи између појединих организационих цјелина унутар Парламента. Објашњавају се специфичности организације и рада Европског парламента у односу на националне парламенте у државама чланицама.

Коришћена је релевантна литература и наводи се 29 библиографских јединица (22 књиге и 7 докумената).

СТРУКТУРА РАДА

Сажетак

УВОД

I- РАЗВОЈ ЕВРОПСКОГ ПАРЛАМЕНТА

1. Уводно разматрање.
2. Статус Европског парламента у Европској заједници за угљ и челик.
3. Статус Европског парламента у Европској економској заједници
4. Статус Европског парламента након европског самита у Хагу 1969.године.
5. Промјене након доношења Јединственог европског акта
6. Промјене након уговора из Мастрихта
7. Промјене након уговора из Амстердама
8. Промјене након уговора из Нице
9. Статус Европског парламента у контексту предложеног устава за Европску унију
10. Статус Европског парламента након уговора из Лисабона.

II- НАДЛЕЖНОСТИ ЕВРОПСКОГ ПАРЛАМЕНТА

1. Законодавна надлежност Европског парламента
2. Буџетска надлежност Европског парламента
3. Контролна надлежност Европског парламента
4. Политичка надлежност Европског парламента
5. Остале надлежности Европског парламента

III- ОРГАНИЗАЦИЈА И ФУНКЦИОНИСАЊЕ ЕВРОПСКОГ ПАРЛАМЕНТА

1. Председник Европског парламента
2. Биро и Проширени биро
3. Секретеријат
4. Одбори Европског парламента
5. Политичке групе у Европском парламенту
6. Начин доношења правних аката у Европском парламенту

IV-ЗАКЉУЧАК

Литература

МЕТОДОЛОШКИ ОКВИР РАДА

1. Формулација проблема

У обради ове теме кандидат се фокусирао на неколико аспеката који су карактеристични и битни за разумијевање улоге Европског парламента. Ова институција се развијала упоредо са развојем Европске заједнице (Европске уније) и у фазама је стицала нове надлежности у оквиру европских интеграција. Европски парламент је институција која представља грађане Уније и конституише се непосредним изборима што утиче на његову самосталнију позицију у односу на друге институције Уније. У функционисању Европске уније, кроз интересе крупног капитала и држава чланица, настао је демократски дефицит у коме је Унија све више одвојена од грађана. Отуђење бирократске елите у Бриселу од грађана негативно утиче на демократски капацитет Уније, јер грађани нису довољно информисани о раду институција и све мање су заинтересовани за њихов рад. Европски парламент представља институцију која може позитивно утицати на повећавање демократског капацитета Европске уније.

2. Предмет истраживања

У општијем смислу истраживачки предмет обухвата развој, улогу, статус, организацију, надлежност и функцију Европског парламента као институције Европске уније. У контексту наведеног предмета истраживања сваки од његових аспеката посматран је као посебна подјелина.

За разумијевање Европског парламента као институције Европске уније посматране су специфичне фазе развоја ове институције која се од консултативног тијела трансформисала у законодавну институцију.

Битан аспект је и однос према Савјету министара као другој институцији која заједно с Парламентом учествује у законодавном процесу.

Надлежност Европског парламента је битан аспект предмета истраживања, јер указује на то колико је ова институција битан фактор одлучивања у Европској унији и колико учествује у креирању и реализацији њених јавних политика.

Организација и функционисање Парламента је такође битан аспект предмета истраживања за спознају да ли је организација и унутрашњи систем Парламента оптималан за остваривање његове функције и надлежности.

3. Циљ истраживања

У контексту предмета истраживања циљ овога рада био је да се на систематичан, објективан и прецизан начин спознају битни елементи у цјелини и у појединачним аспектима. Општи циљ је спознаја битних елемената који одређују положај Европског парламента у функционисању Европске уније. У наведеном контексту битно је неколико посебних истраживачких циљева у овоме раду.

Који су фактори утицали на трансформацију Европског парламента из консултативне у законодавну институцију и како је третиран Парламент приликом закључивања уговора о Европској заједници (Европској унији) као примарног права Уније.

Да ли Европски парламент као институција која се конституише непосредним изборима и вољом грађана изражава интересе грађана, политичких партија или неких других фактора (интересних група итд).

Како Европски парламент остварује своју законодавну функцију заједно са Савјетом министара и какав је однос према Европској комисији.

Каква ће бити улога Европског парламента у будућем функционисању Европске уније.

4. Генерална хипотеза

Полазећи од предмета и циља истраживања главна хипотеза у овоме раду била је да „ *Европски парламент је институција која утиче на ширење и продубљивање демократског легитимитета и политичког плурализма у политичком систему Европске уније.*

Наведена хипотеза је усмјерена према кључном аспекту Европског парламента у смислу да ли ће се кроз ову институцију повећати демократија, повјерење , информисаност и учешће грађана у функцисању Европске уније или ће се Унија редуковати на отуђену бирократску елиту у Бриселу чиме би се додатно умањио демократски легитимитет Европске уније.

5.Методи истраживања

За сложени предмет истраживања као што је Европски парламент био је неопходан функционилани, структурални и системски приступ како би се обухватили битни аспекти појединачно и као цјелина.

Кориштени су методи:

-нормативни и догматски

-статистички

-анализа садржаја

-упоредни

-историјски.

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА И НАУЧНИ ДОПРИНОС

Допринос овога рада је у томе што је на прегледан и цјеловит начин обрађена трансформација Европског парламента из консултативне у законодавну институцију кроз развој примарног права Европске уније. У наведеном процесу на развој политичког система Европске су утицале државе чланице и институције Уније, али се истовремено одвијао и процес трансформације самих институција. Развој политичког система Европске уније и трансформација улоге њених институција представљају јединствен процес међуутицаја у коме се у оквиру политичког система континуирано исказују противрјечни интереси и настојања њиховог системског усаглашавања. За разлику од политичког система државе, у коме владајуће елите и институције настоје да систем буде стабилан, политички систем Европске уније садржи динамичне процесе промјена, трансформација и прилагођавања реалним околностима и интересима. Европски парламент представља најзначајнију институцију Европске уније за демократски политички плурализам.

Други битан аспект научног доприноса у овоме раду је анализа надлежности Европског парламента, јер ова институција своје надлежности обавља у координацији и сарадњи са другим институцијама посебно са *Савјетом министара* и *Европском комисијом*. С обзиром на чињеницу да политички систем Европске уније карактерише *хоризонтални* начин функционисања Европски парламент своје надлежности врши као право и обавезу. Европске институције у свом функционисању зависе једна од друге, јер ако једна не изврши своје надлежности то се негативно одражава на вршење надлежности других институција. У овоме раду се доказује да институције Европске уније, па тако и Парламент, дјелују међузависно на основу правно прецизираних надлежности и зато све институције заједно творе систем. Европски парламент има и кључну улогу у повезивању грађана и институција Европске уније, јер ако би се наднационална елита у Бриселу превише удаљила од грађана она би тиме редуковала капацитете за остваривање

своје улоге. Надлежности Европског парламента доказју да није могуће изградити Европску унију као систем без активне подршке и учешћа грађана Уније.

Допринос овога рада је и у томе што је цјеловито приказана организација и функционисање Европског парламента, јер код ове институције организација произилази из функције. Упоредо с трансформацијом надлежности Европског парламента трајало је и прилагођавање његове организације и броја чланова у сврху остваривања добивених надлежности.

ЗАКЉУЧАК И ПРИЈЕДЛОГ

Комисија сматра да је кандидат Озрен Ђурђевић реализовао истраживање у складу с пријављеном темом и да његов рад садржи све битне елементе научног истраживања и самосталног рада на студијама *другог* циклуса.

Комисија сматра да је кандидат методолошки коректно обрадио истраживачку тему и да је успјешно спојио различите аспекте предмета истраживања у једну систематизовану цјелину.

Овај завршни рад *другог* циклуса представља допринос науци и реалној политици, јер су у њему успјешно обрађени битни аспекти Европског парламента што је од значаја за боље разумијевање ове институције Европске уније.

Кандидат Озрен Ђурђевић испуњава све законске услове за одбрану завршног рада *другог* циклуса.

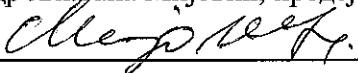
Имајући у виду наведену оцјену Комисија Наставно научног вијећа Факултета политичких наука Универзитета у Бања Луци

ПРЕДЛАЖЕ

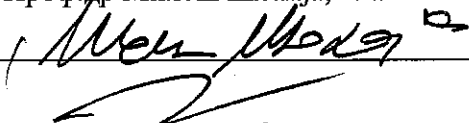
Да Озрену Ђурђевићу одобри јавну одбрану завршног рада другог циклуса из области политиколошких студија на тему „ Улога Европског парламента у функционисању Европске уније“.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

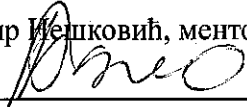
1.Проф. др Љиљана Мијовић, председник

2. Проф. др Милош Шолаја, члан

3.Проф. др Радомир Иешковић, ментор,члан

Бања Лука, 1. јуна 2016.године